

Олександр Г. Череп¹, Дмитро М. Савенко²,
Олександр О. Веремеєнко³, Дмитро О. Світлий⁴

ПОВНОМАСШТАБНА ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТРАДИЦІЙНОГО БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ З МЕТОЮ ВТРИМАННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ НА РИНКУ

Дослідження показали, що діджиталізація фінансових послуг сприяє підвищенню фінансової грамотності населення, спрощенню механізму проведення фінансових операцій та приваблює все більше користувачів. Встановлено, що основою створення нових сегментів фінансової системи, відомих як FinTech компанії, стало широке впровадження цифровізації у фінансові послуги. Зазначено, що на ринку банківських послуг ці компанії пропонують продукти, що охоплюють мобільні платежі, персональне кредитування у форматі P2P, страхові послуги, а також фінансові консультації, які раніше входили до традиційного спектра банківського обслуговування. FinTech компанії зосереджують свою увагу на трьох ключових напрямках роздрібного банківського сектора, що мають потенціал для зменшення розриву між потребами клієнтів та рівнем їх задоволення обслуговуванням банківських установ. Наголошено на тому, що , що розвиток таких бізнес-моделей базується на кількох основних принципах: доступності, прозорості, зручності залучення клієнтів, простоті дистрибуції, комерційній привабливості та спеціалізації. Наведено динаміку кількості Fintech компаній за їх розподілу за сферами діяльності в Україні за роками заснування. Охарактеризовано відмінності від традиційних банків FinTech-компаній та обґрунтовано необхідність появи нових інноваційних продуктів та послуг. Надано регіональний розподіл торговельних терміналів та інформацію про лідерів за цими показниками. Запропоновано три основні аспекти, які є новими викликами для банків у цифрову епоху і забезпечить реалізацію ефективної цифрової трансформації банківського сектора.

Ключові слова: цифровізація, банківський сектор економіки; інноваційні цифрові послуги, система електронних платежів (СЕП), фінтех-компанії, інтернет-банкінг, мобільний банкінг, НБУ, платіжні сервіси, безготівкові розрахунки.

Рис. 6. Літ. 24.

DOI: 10.32752/1993-6788-2026-1-297-637-650

¹ <https://orcid.org/0000-0002-3098-0105>

² <https://orcid.org/0000-0003-0825-2424>

³ <https://orcid.org/0000-0003-0014-1615>

⁴ <https://orcid.org/0009-0009-6270-7240>

Oleksandr Cherep, Dmytro Savenko, Oleksandr Veremeenko, Dmytro Svitlyi FULL-SCALE DIGITALIZATION OF TRADITIONAL BANKING BUSINESS IN ORDER TO MAINTAIN COMPETITIVENESS IN THE MARKET

Studies have shown that the digitalization of financial services helps to increase the financial literacy of the population, simplify the mechanism for conducting financial transactions and attracts more and more users. It has been established that the basis for the creation of new seg-

¹ Zaporizhzhya National University. Ukraine.

² Zaporizhzhya National University. Ukraine.

³ Zaporizhzhya National University. Ukraine.

⁴ PE "Onyx-Soft". Ukraine.

ments of the financial system, known as FinTech companies, was the widespread introduction of digitalization in financial services. It is noted that in the banking services market, these companies offer products covering mobile payments, personal lending in the P2P format, insurance services, as well as financial advice, which were previously part of the traditional range of banking services. FinTech companies focus their attention on three key areas of the retail banking sector that have the potential to reduce the gap between customer needs and their level of satisfaction with servicing banking institutions. It is emphasized that the development of such business models is based on several basic principles: accessibility, transparency, ease of customer acquisition, ease of distribution, commercial attractiveness and specialization. The dynamics of the number of Fintech companies is given for their distribution by areas of activity in Ukraine by years of foundation. The differences from traditional banks of FinTech companies are characterized and the need for the emergence of new innovative products and services is substantiated. The regional distribution of trading terminals and information on the leaders in these indicators are provided. Three main aspects are proposed, which are new challenges for banks in the digital age and will ensure the implementation of an effective digital transformation of the banking sector.

Keywords: Digitalization, banking sector of the economy; innovative digital services, electronic payment system (EPS), fintech companies, Internet banking, mobile banking, NBU, payment services, cashless payments.

Peer-reviewed, approved and placed: 21.03.2026

Постановка проблеми. За таких умов повномасштабна цифровізація традиційного банківського бізнесу є не лише умовою втримання конкурентоздатності на ринку, а й життєвоважливим кроком для запобігання занепаду цілої галузі. На нашу думку, запорукою успіху на цьому шляху є дотримання вимог фінансової інклюзії, тобто створення умов для повсюдної доступності та еластичності банківських послуг. На даний момент банківська діджиталізація зосереджена на просуванні технологій інтернет- банкінгу та мобільного банкінгу. Дані технології дозволяють здійснювати віддалений доступ до більшості банківських послуг, що надає послугам повну доступність та значно спрощує процес їх надання й отримання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вплив цифрової трансформації на розвиток реального сектору економіки досліджували науковці: Варламова М.Л., Дем'янова Ю.О. [1], Головенчик Г. Г. [2], Gudz P. V., Pleva-Naydenova P., Cherep A. V., Oleinikova L. N. [3], Живцова Л. І. [4], Новікова Н., Бойко Л. [5], Неустроев Ю. Г., Єгорова-Гудкова Т. І., Острячко В. В. [6], Трофименко О. Г., Логінова Н. І., Соколов А. В., Чукунов П. О., Ахметьєва Г. В. [7], Чайкіна А. О., Маслій О. А., Черв'як А. В. [8], Cherep A., Voronkova V., Cherep O., Ohrenyuch Yu., Dashko I., Kotliarov V. [9], Череп А. В., Воронкова В. Г., Дашко І. М., Огренич Ю. О., Череп О. Г. [10], Череп А. В., Дашко І. М., Огренич Ю. О. [11]. Але не в повній мірі дослідженні проблемні питання цифровізації банківського бізнесу з метою втримання конкурентоздатності на ринку.

Метою наукового дослідження є дослідження цифровізації банківського бізнесу в умовах нових викликів для банків у цифрову епоху з метою забезпечення ефективної цифрової трансформації банківського сектору задля забезпечення його конкурентоспроможності на ринку.

Основні результати дослідження. Національний банк України спільно з іншими фінансовими регуляторами 13 травня 2025 р. затвердив оновлену

Стратегію розвитку фінансового сектору, яка передбачає розширення заходів для залучення інвестицій, модернізації ринків капіталу та поглиблення євроінтеграції. Відповідну інформацію надала пресслужба Нацбанку через Укрінформ [12].

Оновлення стратегічних пріоритетів стало необхідним через складну ситуацію, спричинену тривалою повномасштабною війною. Крім того, зміни узгоджені з положеннями Меморандуму про економічну та фінансову політику між Україною та Міжнародним валютним фондом.

Остаточне затвердження нової стратегії здійснили Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, Міністерство фінансів і Міністерство економіки, доквілля та сільського господарства України.

Документ містить нові ініціативи для забезпечення макроекономічної та фінансової стабільності, зокрема щодо законодавчого врегулювання діяльності Фонду розвитку підприємництва, створення стратегії розвитку іпотечного кредитування, реформування системи державного соціального страхування і підвищення рівня стійкості критичної інфраструктури фінансового сектору.

У галузі модернізації ринків капіталу особлива увага приділяється вдосконаленню інфраструктури, включаючи розробку єдиної моделі роботи фінансових ринків та консолідацію облікової інфраструктури. Також передбачено активне залучення міжнародних інвесторів для максимізації потенціалу приватного інвестування.

В розрізі євроінтеграційного курсу особливого значення набуває мета "Фінансова система працює на відновлення країни та інтегрується до ЄС". У цьому напрямі планується значне розширення співпраці з європейськими інституціями та імплементація законодавчих актів ЄС відповідно до рекомендацій Європейської комісії.

Крім закладених змін, регулятори додали нові індикатори розвитку. Зокрема, це стосується покращення доступу до дистанційних фінансових послуг через систему BankID НБУ, правового регулювання діяльності інвестиційних фондів і вдосконалення системи добровільного накопичувального пенсійного забезпечення.

Інтеграція фінансового сектору України до правового простору ЄС відкриває перспективи для зміцнення довіри інвесторів, підвищення стандартів регулювання та розвитку ринків капіталу. Як зазначив голова Національного банку України Андрій Пишний, на сьогодні рівень відповідності законодавчих норм банківського регулювання Україні до стандартів ЄС становить 77%. До 2027 року Нацбанк має намір досягти повної відповідності.

Станом на кінець 2024 року 87% заходів попередньої Стратегії вже було виконано або діяли згідно з планом. Нова стратегія була офіційно затверджена Радою з фінансової стабільності 13 травня 2025 року [12].

Відповідно до прийнятої «Стратегії розвитку фінансового сектору України» визначено основні напрями інноваційного розвитку фінансового ринку, а саме

- розвиток відкритої архітектури фінансового ринку та оверсайта;
- забезпечення розвитку ринку FinTech, цифрових технологій та платформ регуляторів;
- забезпечення розвитку SupTech&RegTech;
- розвиток цифрової економіки [13].

Саме на широкому використанні цифровізації в реалізації фінансових послуг засновані нові ланки фінансової системи, відомі як FinTech компанії. На ринку банківських послуг їхні продукти представлені платежами (зокрема, мобільними), персональним кредитуванням (P2P), страхуванням і навіть фінансовими консультаціями, які історично вважалися частиною комплексного банківського обслуговування. FinTech компанії націлені на три основних сегменти роздрібного банківського обслуговування, де є перспектива скорочення розриву між очікуваннями клієнта та їх сатисфакцією з боку кредитної установи. Розвиток подібних бізнес-моделей відбувається за такими основними характеристиками: доступність; прозорість; простота залучення клієнтів; простота дистрибуції та комерційна привабливість; спеціалізація.

Сьогодні фінтех-компанії пропонують споживачам широкий спектр рішень- від платежів та аналізу фінансових даних до послуг з кредитування та краудфандингу [14]. Саме тому Національний банк України приділяє значну увагу перспективам розвитку фінансового та банківського секторів з точки зору інноваційних і діджитал-рішень та уважно слідкує за тенденціями розвитку фінтех-галузі. Діджиталізація в банківському секторі України з кожним роком набирає обертів, що дозволяє поступово переводити банківську сферу до виключно цифрової, однак, на даний момент, рівень діджиталізації в Україні є значно нижчим за подібні показники у високорозвинених країнах світу.

Функціонування фінтех компаній на фінансовому ринку України розпочалось у 1991 з заснування ІТ-компанії «Unity-bars», що спеціалізується на розробці та впровадженні банківського програмного забезпечення.

Прослідкуємо динаміку збільшення кількості фінтех компаній у період від 1991 до 2022 року (рис. 1).

За даними динамічного ряду кількості компаній фінтех у 2000 році в Україні існувало лише 4 подібні компанії, однак на 2019 рік на ринку України налічується більше 110 фінтех компаній. Найбільш стрімке збільшення кількості спостерігається у 2014-2019 роках, що свідчить про інноваційний розвиток фінансового сектору та прагнення вдосконалення фінансової системи.

На відміну від традиційних банків FinTech-компанії не тільки володіють такими характеристиками, як молодість, амбіції, далекоглядність і перспективність, а й звільнені від багатьох правових обмежень і вад вузької спеціалізації. Це дає таким гравцям можливість репрезентувати на ринку новий погляд щодо надання банківських послуг, а також підвищувати клієнтські очікування від традиційних банків.

Слід зазначити, що FinTech-компанії пропонують своїм клієнтам продукти набагато дешевше, ніж традиційні банки. Крім того, перші застосовують інноваційні методи оцінки ризиків, починаючи з аналізу

поведінки своїх клієнтів на основі соціальних мереж і закінчуючи алгоритмами Machine Learning. Використання нових бізнес-моделей дає змогу вести діяльність парабанків без зобов'язання виконувати регуляторні вимоги, що висуваються до банків [16, с. 65].

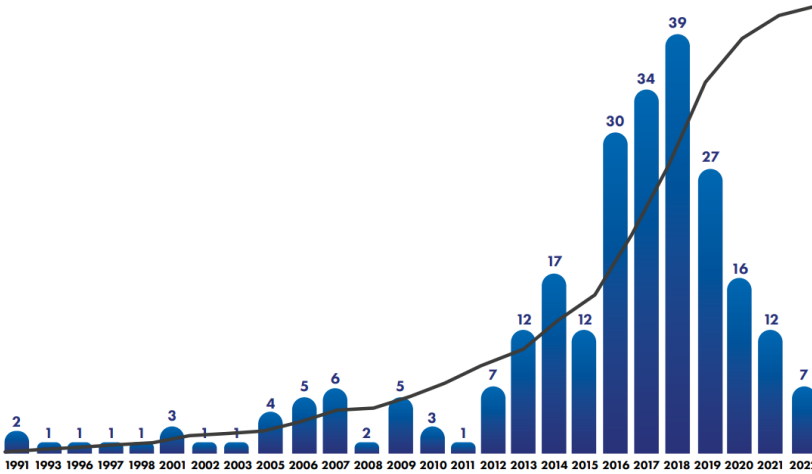

Рис. 1. Динаміка кількості Fintech компаній в Україні за роком заснування за період 1991- 2022 років, створено на основі [14, 15]

У червні 2018 році було створено єдину фінтех-асоціацію «UAFIN.TECH», що ставить за мету формування і розвиток фінтех-екосистеми України. За проведеними асоціацією у лютому-травні 2019 року дослідженнями серед фінтех-компаній та банків України з понад 110 респондентами було розподілено всі фінтех компанії України за сферами діяльності (рис.2).

Рис. 2. Розподіл фінтех компаній України за сферами діяльності за проведеним опитуванням серед фінтех компаній у лютому-травні 2019 року, фінтех-каталог «UAFIC.TECH 2023» [15]

За даними опитування найбільш розповсюдженими виявились традиційні вже на міжнародному ринку моделі електронних платежів, мобільних гаманців та допоміжних технологій. Однак, при цьому з'являються й компанії, що працюють у менш розвинених на українському ринку сферах іншуртех, регтех, блокчейн. При цьому значну зайнятість представляють компанії, що зосереджуються на питаннях кібербезпеки, що свідчить про потребу захисту даних, що задіяні в електронному обігу.

У липні 2020 року Національний банк України затвердив єдину «Стратегію розвитку фінтеху в Україні до 2025 року», що передбачає інноваційний курс, кешлес та підвищення фінансової грамотності населення. Даний курс НБУ дозволить покроково створити повноцінну цифрову банківську систему з найбільш інноваційними фінансовими сервісами та доступністю цифрових послуг. За даними Стратегії розвитку фінтеху в Україні основними завданнями є:

- розроблення та впровадження концепту повноцінної регуляторної "пісочниці" для швидкого тестування інноваційних проєктів;
- підвищення рівня фінансової обізнаності та залученості населення та бізнесу;
- запуск академічної бази з фокусом на відкритий банкінг [13].

Реалізація Стратегії також значною мірою залежатиме від виконання пов'язаних діджитал- проєктів, над якими працює Національний банк. Зокрема, йдеться про запровадження віддаленої ідентифікації та верифікації, імплементацію євродирективи PSD2, надання можливості здійснення миттєвих платежів із рахунку на рахунок у СЕП у форматі 24/7; посилення регуляторного периметру у сфері кібербезпеки та всі інші інноваційні проєкти центрального банку.

За таких умов повномасштабна цифровізація традиційного банківського бізнесу є не лише умовою втримання конкурентоздатності на ринку, а й життєво важливим кроком для запобігання занепаду цілої галузі. На нашу думку, запорукою успіху на цьому шляху є дотримання вимог фінансової інклюзії, тобто створення умов для повсюдної доступності та еластичності банківських послуг. Реалізація ефективної цифрової трансформації банківського сектору повинна, на нашу думку, ґрунтуватися на трьох основних аспектах, які також є новими викликами для банків у цифрову епоху: орієнтація на клієнта; відкритість до інновацій; організаційна гнучкість.

Сьогодні результатом впровадження цифровізації є поява нових інноваційних продуктів та послуг. Найбільш розповсюдженими є такі види вітчизняних інноваційних банківських продуктів:

1) мобільний банкінг – завдяки мобільному телефону можна здійснити більшість операцій із власними рахунками, він відкриває великий спектр послуг, зокрема, залишок по рахунку, платежі, перекази коштів, кредити однієї фізичної особи іншій тощо. Як вважають експерти, мобільний телефон замінить пластикову картку як засіб платежу вже через кілька років. Саме за допомогою NFC-чипів, які вбудовані у телефон, буде відбуватися ідентифікація клієнта, тому зникне потреба в паспорті, тому що ідентифікація клієнта банком стане можливою лише за допомогою телефона;

2) Інтернет-банкінг – ключова новація майбутнього десятиліття, яка сьогодні пропонується клієнтам більшістю банків. Україна входить у топ-10 країн Європи за кількістю користувачів, але через низьке проникнення в регіони все ще має значний потенціал зростання Інтернет-аудиторії у майбутньому. Для банків це відкриває великі можливості, тому експерти роблять основну ставку саме на розвиток віддаленого банкінгу;

3) «зона 24» – за допомогою цього продукту клієнт може самостійно керувати своїми рахунками, одержувати консультацію фахівця call-центру, залишати заявку на одержання послуги, записатися на обслуговування в будь-яке відділення банку. Практично кожна «зона 24» оснащена банкоматом, модулем поповнення готівкою CashIn, телефоном доступу до інформаційної служби. Цей напрямок банківської діяльності продовжує вдосконалюватися;

4) електронний залишок – упровадження даної послуги в касах банку дозволяє скоротити витрати на обіг монет, оскільки залишок менше однієї гривні зараховується на рахунок мобільного телефону клієнта або у вигляді електронного ваучера;

5) POS-термінали в торговельних мережах – на відміну від західних країн вони не призвели до глобальної революції в українському безготівковому просторі. Однак сьогоднішні 15 % безготівкових операцій з платіжними картками все-таки змушують банкірів вірити в посилення цього тренду в найближчі п'ять років. У майбутньому POS-термінали будуть установлювати самі торговці, оскільки в оплату будуть прийматися не пластикові картки, а інформація з NFC-чипів, вбудованих у телефон. Тим часом термінали самообслуговування, що з'явилися кілька років тому, набирають популярності як у банківських відділеннях, так і за їхніми межами [17].

Станом на 01 січня 2026 р. в Україні фактично здійснювали діяльність такі платіжні системи:

- СЕП НБУ;
- карткові платіжні системи (“MasterCard”, “Visa”, ПРОСТІР та інші);
- системи переказу коштів, серед яких: 7 – створених банками; 14 – створених небанківськими установами; 9 – внутрішньобанківських; 7 – створених нерезидентами;
- Інтернет-еквайринг та платіжні сервіси (для бізнесу та клієнтів): LiqPay (ПриватБанк): один із найпопулярніших сервісів для e-commerce; Fondy, Tranzo, WayForPay: зручні рішення для прийому платежів на сайтах; EasyPay, Portmone, City24: мережі терміналів та сервіси онлайн-оплати послуг; Plata (by mono): сучасне рішення для бізнесу від monobank [18].

У 2025 році в Україну було переказано понад 8 мільярдів доларів США (в еквіваленті) з усього світу, включаючи офіційні канали (банки, міжнародні системи грошових переказів, поштові відділення) та неофіційні шляхи передачі грошей напряму. Про це повідомив Національний банк України.

Протягом минулого року загальний обсяг внутрішньодержавних переказів через платіжні системи становив 1,3 трильйона гривень (приблизно 31,6 мільярда доларів США). Це відповідає аналогічному показнику за 2024 рік. Як зазначає НБУ, середній розмір одного переказу в межах країни в 2025 році склав 1206 гривень, що практично дорівнює торішньому показнику у 1231 гривню.

Найбільшою часткою внутрішніх переказів – 59,3% – володіла платіжна система "PrivatMoney".

Щодо транскордонних фінансових потоків, то в Україну через міжнародні платіжні системи в 2025 році було переказано 2,5 мільярда доларів США в еквіваленті. Така ж сума була отримана і у 2024 році. Середня сума одного міжнародного переказу становила 274 долари – дещо більше порівняно із показником попереднього року (267 доларів).

Найбільші обсяги транскордонних переказів до України надійшли зі США (22,4%), Німеччини (12,4%), Ізраїлю (11,1%), Великої Британії (10,7%) та Італії (10,5%).

Серед платіжних систем лідерами стали Western Union – 39,7% усіх переказів (основна організація в США), RIA – 21,4%, і MoneyGram – 17,8%. Вагома частина коштів у 2025 році надходила через ці канали як частина виплат гуманітарної допомоги українцям від міжнародних організацій [19].

Протягом 2025 року через Систему електронних платежів (СЕП) було виконано 595,1 млн переказів на загальну суму 273,6 трлн грн. Це на 23% більше за кількістю та на 13,5% більше за обсягом у порівнянні з попереднім 2024 роком. Раніше Міністерство фінансів повідомляло, що інтеграція України до системи банківських європлатежів (SEPA) забезпечить можливість здійснювати перекази в євро між 36 країнами-учасницями швидко та без додаткових комісій для громадян і бізнесу.

Національний банк України оприлюднив інформацію про ключові платіжні системи країни, наголосивши, що СЕП залишається єдиною системно важливою платіжною системою. У повідомленні регулятора зазначено, що СЕП продовжує бути основним елементом фінансової інфраструктури уже протягом декількох років.

Окрім системно важливої СЕП, було визначено п'ять важливих платіжних систем, серед яких:

- Visa (Visa International Service Association, США);
- MasterCard (MasterCard International Incorporated, США);
- PrivatMoney (АТ КБ "ПриватБанк", Україна);
- NovaPay (ТОВ "НоваПей", Україна);
- "Фінансовий світ" (ТОВ "Українська платіжна система", Україна).

Перелік ключових технологічних операторів платіжних послуг залишився незмінним у порівнянні з попереднім роком. До нього входять: ТОВ "Ейсі дісі процесінг", ПрАТ "Український процесінговий центр" та ТОВ "Тас лінк".

Національний банк також наголосив на підвищених вимогах до важливих об'єктів платіжної інфраструктури. Ці вимоги стосуються безперервності їхньої діяльності, організації управлінських процесів та ефективної системи ризик-менеджменту [20].

Одним із чинників зростання безготівкових операцій у 2025 році (рис. 3) був розвиток платіжної інфраструктури.

Оплата товарів і послуг онлайн склала 13,9% від загальної кількості та 16,4% від загального обсягу безготівкових операцій з платіжними картками, що становить понад 1,2 мільярда операцій на суму майже 770 мільярдів гривень (рис. 4). Середня сума однієї транзакції в Україні у 2025 році

розподілилася таким чином: у торговельній мережі- 354 грн (в т.ч як у 2024 році- 330 грн); перекази з картки на картку- 1 864 грн (в т.ч. як у 2024 році- 1 958 грн); оплата товарів та послуг в інтернеті- 608 грн (в т.ч. як у 2024 році- 561 грн).

Рис. 3. Розподіл безготівкових операцій з використанням платіжних карток в Україні та за її межами, 1 півріччя 2025 р., створено на основі [21]

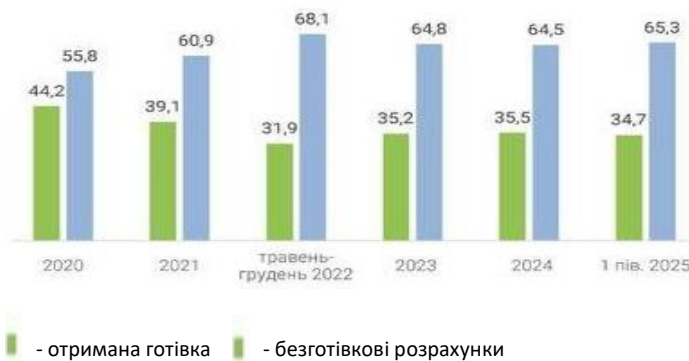

Рис. 4. Динаміка частки безготівкових операцій за сумою, I півріччя 2025 р, %, створено на основі [21]

Дані рис. 4 показують, що безготівкові розрахунки у I півріччі 2025 р. за сумою перевищують питому вагу розрахунків готівкою в 1,88 рази, в т.ч. як за кількістю виконаних операцій перевищення склало 20,2 рази (рис. 5).

Для банківського сектору економіки надзвичайно велике значення має саме використання платіжної інфраструктури. Тож, проаналізуємо деякі показники платіжної інфраструктури (рис. 6)

Програма Цифрової держави НБУ та Мінцифри прискорює процес трансформації банківської сфери до більш сучасного та прогресивного рівня.

У 2025 році кількість успішних електронних ідентифікацій у Системі BankID НБУ досягла 109,4 мільйона, що на 25% більше, ніж у 2024-му. Кількість успішних ідентифікацій серед комерційних абонентів збільшилася

на 12% і становила 6,5 мільйона, тоді як серед некомерційних вона виросла на 26%, досягнувши 102,9 мільйона.

Рис. 5. Динаміка частки безготівкових операцій за кількістю, I півріччя 2025 р, %, створено на основі [21, 22]

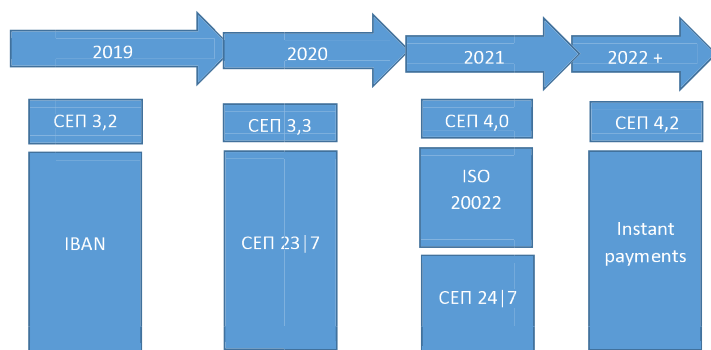

Рис. 6. Вдосконалення платіжної інфраструктури України, створено на основі [21, 22]

Збільшенню кількості ідентифікацій у системі в 2025 році сприяло розширення дистанційних послуг у держсекторі та активізація на фінансовому ринку. Протягом минулого року до Системи BankID НБУ було підключено 11 нових постачальників послуг.

Система BankID НБУ підтримує надання державних і комерційних послуг, зокрема автентифікацію на державному порталі та в додатку "Дія", а також єдиним методом автентифікації в додатку "Резерв+".

Серед комерційних послуг найбільш популярними є банківські, фінансові, страхові сервіси, а також послуги телекомунікаційних операторів і інші сервіси, включно з електронними оголошеннями про оренду.

Дирекція Національного банку України зазначає, що система BankID залишається ефективним інструментом для дистанційної електронної

ідентифікації в різних секторах. На початку 2026 року Система BankID НБУ налічувала 39 банків-ідентифікаторів та 112 абонентів – надавачів послуг (з них 97 – комерційні установи та 15 – некомерційні).

Зростання використання цієї системи говорить про її практичну цінність і довіру користувачів [23].

З моменту запуску українці вже понад 3 млн разів використовували функцію для передачі копій цифрових документів. До платформи приєднались понад 80 компаній, з яких третина – банки [24].

Висновки. Отже, загалом Україна поступово провадить шлях діджиталізації, а звичайні користувачі вже цілком можуть користуватись більшістю банківських послуг онлайн. Подальше провадження даних технологій зробить фінансові послуги доступними, комфортними та зрозумілими кожному. При цьому банківським установам необхідно впроваджувати інноваційні технології, щоб утримувати конкурентні позиції в умовах швидкої зміни інфраструктури фінансового ринку.

1. Варламова М., Дем'янова Ю. Основні тенденції діджиталізації у глобальному вимірі. Галицький економічний вісник. 2020. № 2 (63). DOI: 10.33108/galicianvisnyk_tntu2020.02.251

2. Головенчик Г. Г. Рейтинговий аналіз уровня цифрової трансформації економік стран ЕАЭС і ЕС. Цифровая трансформация. 2018. № 2 (3). С. 5–18. URL: <https://dt.giac.by/jour/article/view/75/61#>

3. Gudz P. V., Pleva-Naydenova P., Cherep A. V., Oleinikova L. H. Use of state support levers for small and medium-sized enterprises within the dynamic environment. Ikonomicheski izsledvania, bulgarian academy of sciences. 2021. 30(2). P. 140–158 URL: <https://ideas.repec.org/a/bas/econst/y2021i2p140-158.html>

4. Живцова Л. І. Штучний інтелект: сутність та перспективи розвитку. Український журнал будівництва та архітектури. 2023. № 3 (015). С. 66–71.

5. Новікова Н., Бойко Л. Цифровізація та національна безпека: тенденції та виклики. Національна безпека: право та економіка. 2024. № 1 (1). С. 72–77.

6. Неустров Ю. Г., Єгорова-Гудкова Т. І., Острянюк В. В. Аналіз впливу цифровізації економіки на систему економічної безпеки держави. Вчені записки Університету «КРОК». 2020. № 4 (60). С. 202–209. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/362/392>

7. Трофименко О. Г., Логінова Н. І., Соколов А. В., Чикунів П. О., Ахматєєва Г. В. Штучний інтелект у військовій сфері. Електронне фахове наукове видання «Кібербезпека: освіта, наука, техніка». 2024. № 1(25). С. 161–176. URL: <https://csecurity.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/600>

8. Чайкіна А. О., Маслій О. А., Черв'як А. В. Сучасні драйвери підвищення економічної безпеки країни в умовах цифрової трансформації. Сталий розвиток економіки. 2024. №2(49). С. 307–313. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/979/938>

9. Cherep A., Voronkova V., Cherep O., Ohrenych Yu., Dashko I., Kotliariv V. Impact of Artificial Intelligence on the Level of Socio-Economic Security of Ukraine in the Conditions of Current European Integration Challenges. Navigating the Technological Tide: The Evolution and Challenges of Business Model Innovation: International Conference on Business and Technology (ICBT 2024), Vol. 3 (Cambridge, England, 19-20 April 2024). Part of the book series: Lecture Notes in Networks and Systems (LNNS). Springer, Cham, 2024. Vol. 1082. P. 320–333. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-67434-1_30

10. Череп А. В., Воронкова В. Г., Дашко І. М., Огренич Ю. О., Череп О. Г. Теоретико-методичні основи забезпечення соціально-економічної безпеки економіки України в умовах діджиталізації бізнес-процесів : колективна монографія. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. 202 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/24047>

11. Череп А. В., Дашко І. М., Огренич Ю. О. Діджиталізація підприємств як чинник забезпечення конкурентоспроможності економіки України. Проблеми системного підходу в

економіці : збірник наукових праць. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 3 (96). С. 11–16. URL: http://www.psaee-jrnl.nau.in.ua/journal/3_96_2024_ukr/4.pdf

12. В Україні затвердили оновлену Стратегію розвитку фінансового сектору 11.08.2025. Укрінформ. <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/4024472-v-ukraini-zatverdili-onovlenu-strategiu-rozvitku-finansovogo-sektoru.html>

13. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_FS_2025.pdf

14. Каталог фінтех-компаній України 2019. УАФІК URL: <http://drive.fintechua.org/FintechCatalog19Ukr.pdf>

15. Український каталог фінтех-компаній 2023. Міністерство цифрової трансформації, Національний банк України, Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), Міжнародна фінансова корпорація (IFC), Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO), Фонд ефективного врядування Уряду Великої Британії в Україні (GGF), міжнародна платіжна система Visa та Український фонд стартапів. УАФІК, 2023. URL: <https://montenegro.mfa.gov.ua/storage/app/sites/54/ftcat2023uaweb-1-1.pdf>

16. Руденко М.В. Цифровізація економіки: нові можливості та перспективи. Економічна наука. Економіка та держава №11, 2018. С. 61–65.

17. Мошенець О.В. Інноваційні продукти і технології на ринку банківських послуг. Фінансовий ринок України. № 12, 2011. С. 7–8

18. Еквайринг. Приватбанк. URL: https://privatbank.ua/business/ekvairynh?gad_source=1&gad_campaignid=23725376089&gbraid=0AAAAADL7gpDmjxijHnwyvVGgPbU83gwhh&gclid=Cj0KCQjwkMjOBhC5ARIsADIdb3fMY1qbYMHsDx0hfcgwgDzWAZyQaKii1_kdSmjNrFyrwAamw7KMo0aAnlrEALw_wcB

19. Альона Кириченко. Українці торік отримали грошових переказів на 8 мільярдів доларів. 4 березня 2026 р. Українська правда. <https://epravda.com.ua/finances/v-ukrajinu-u-2025-rosiperekazali-ponad-8-mlrd-dolariv-dani-nbu-818718/>

20. Андрій Муравський. Нацбанк визначив важливі платіжні системи України. 3 березня 2026 р. Українська правда. <https://epravda.com.ua/biznes/nacbank-viznachiv-vazhlivi-platizhni-sistemi-ukrajini-818647/>

21. Операції з платіжними картками у 2025 році: більшість – безготівкові. 16 лютого 2026 р. НБУ. <https://bank.gov.ua/ua/news/all/operatsiyi-z-platijnimi-kartkami-u-2025-rotsi-bilshist-bezgotivkovi>

22. Безготівкові розрахунки в Україні сягнули 65% від загальної суми: нова статистика НБУ. 20 серпня 2025 р. <https://delo.ua/news/bezgotivkovi-rozrahunki-v-ukrayini-syagnuli-65-vid-zagalnoyi-sumi-nova-statistika-nbu-451157/>

23. Система BankID НБУ у 2025 році: зростає попит та довіра користувачів. URL: bank.gov.ua/ua/news/all/sistema-bankid-nbu-u-2025-rotsi-zrostaye-popit-ta-dovira-koristuvachiv

24. Як цифрові сервіси Дії прискорюють роботу банків: ефект Мультишеринг. Прес-офіс Міністерства цифрової трансформації. 06 лис. 2025. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/technologies/iak-tsyfrovii-servisy-diyi-pryskoruyut-robotu-bankiv-efekt-multysherynhu>

1. Varlamova M., Demyanova Y. Main trends in digitalization in the global dimension. *Galician Economic Bulletin*. 2020. № 2 (63). DOI: 10.33108/galicianvisnyk_tntu2020.02.251

2. Golovenchik G. G. Rating Analysis of the Level of Digital Transformation of the Economies of the EAEU and EU Countries. *Digital transformation*. 2018. № 2 (3). Pp. 5–18. URL: <https://dt.giac.by/jour/article/view/75/61#>

3. Gudž P. V., Пева-Найденова P., Cherep A. V., Oleinikova L. H. Use of state support levers for small and medium-sized enterprises within the dynamic environment. *Ikonicheski izsledvania, bulgarian academy of sciences*. 2021. 30(2). P. 140–158 URL: <https://ideas.repec.org/a/bas/econst/y2021i2p140-158.html>

4. Zhivtsova L. I. Artificial Intelligence: Essence and Prospects of Development. *Ukrainian Journal of Construction and Architecture*. 2023. № 3 (015). Pp. 66–71.

5. Novikova N., Boyko L. Digitalization and National Security: Trends and Challenges. *National Security: Law and Economics*. 2024. № 1 (1). Pp. 72–77.

6. Neustroev Y. G., Egorova-Gudkova T. I., Ostrianko V. V. Analysis of the Impact of Digitalization of the Economy on the System of Economic Security of the State. *Scientific notes of the*

University "KROK". 2020. No 4 (60). Pp. 202–209. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/362/392>

7. Trofymenko O. G., Loginova N. I., Sokolov A. V., Chikunov P. O., Akhmametyeva G. V. Artificial Intelligence in the Military Sphere. Electronic professional scientific publication "Cybersecurity: Education, Science, Technology". 2024. № 1(25). Pp. 161–176. URL: <https://csecurity.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/600>

8. Chaikina A. O., Masliy O. A., Chervyak A. V. Modern drivers of increasing the economic security of the country in the conditions of digital transformation. Sustainable development of the economy. 2024. №2(49). Pp. 307–313. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/979/938>

9. Cherep A., Voronkova V., Cherep O., Ohrenych Yu., Dashko I., Kotliarov V. Impact of Artificial Intelligence on the Level of Socio-Economic Security of Ukraine in the Conditions of Current European Integration Challenges. Navigating the Technological Tide: The Evolution and Challenges of Business Model Innovation: International Conference on Business and Technology (ICBT 2024), Vol. 3 (Cambridge, England, 19–20 April 2024). Part of the book series: Lecture Notes in Networks and Systems (LNNS). Springer, Cham, 2024. Vol. 1082. P. 320–333. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-67434-1_30

10. Cherep A. V., Voronkova V. G., Dashko I. M., Ogrenych Y. O., Cherep O. G. Theoretical and methodological foundations of ensuring socio-economic security of the economy of Ukraine in the context of digitalization of business processes: collective monograph. Lviv - Torun : Liha-Pres, 2024. 202 c. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/24047>

11. Cherep A. V., Dashko I. M., Ogrenych Y. O. Digitalization of Enterprises as a Factor in Ensuring the Competitiveness of the Economy of Ukraine. Problems of the System Approach in Economics: Collection of Scientific Papers. Odesa: Helvetica Publishing House, 2024. Vyp. 3 (96). Pp. 11–16 URL: http://www.psaee-jrnl.nau.in.ua/journal/3_96_2024_ukr/4.pdf

12. Ukraine approved the updated Financial Sector Development Strategy on 11.08.2025. Ukrinform. <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/4024472-v-ukraini-zatverdili-onovlenu-strategiu-rozvitku-finansovogo-sektoru.html>

13. Strategy for the Development of the Financial Sector of Ukraine until 2025. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_FS_2025.pdf

14. Catalog of Fintech Companies of Ukraine 2019. UAIFIQ URL: <http://drive.fintechua.org/FintechCatalog19Ukr.pdf>

15. Ukrainian Directory of Fintech Companies 2023. Ministry of Digital Transformation, National Bank of Ukraine, United States Agency for International Development (USAID), International Finance Corporation (IFC), Swiss State Secretariat for Economic Affairs (SECO), UK Government Good Governance Fund in Ukraine (GGF), Visa International Payment System, and Ukrainian Startup Fund. UAIFIC, 2023. URL: <https://montenegro.mfa.gov.ua/storage/app/sites/54/ftcat2023uaweb-1-1.pdf>

16. Rudenko M.V. Digitalization of the economy: new opportunities and prospects. Economic Science. Economy and State No. 11, 2018. Pp. 61–65.

17. Moshenets O.V. Innovative products and technologies in the market of banking services. Financial market of Ukraine. № 12, 2011. pp. 7–8

18. Acquiring. Privatbank. URL: https://privatbank.ua/business/ekvairynh?gad_source=1&gad_campaignid=23725376089&gbraid=0AAAAADL7gpDmjxijHnwypVGgPbU83gwhh&gclid=Cj0KCQjwkMjOBhC5ARIsADIdb3fMY1qbYMhSdX0hfcgiwgDzWAZyQaKii1_kdSmjNrFyrwAamw7KMo0aAnlrEALw_wcB

19. Alyona Kirichenko. Ukrainians received \$8 billion in remittances last year. March 4, 2026 *Ukrainska Pravda*. <https://epravda.com.ua/finances/v-ukrajinu-u-2025-roci-perekazali-ponad-8-mlrd-dolariv-dani-nbu-818718/>

20. Andriy Muravsky. The National Bank has identified important payment systems in Ukraine. March 3, 2026 *Ukrainska Pravda*. <https://epravda.com.ua/biznes/nacbank-viznachiv-vazhlivi-platizhni-sistemi-ukrajini-818647/>

21. Payment card transactions in 2025: most are non-cash. February 16, 2026 NBU. <https://bank.gov.ua/ua/news/all/operatsiyi-z-platijnimi-kartkami-u-2025-rotsi-bilshist-bezgotivkovi>

22. Cashless payments in Ukraine reached 65% of the total amount: new statistics of the NBU. August 20, 2025 <https://delo.ua/news/bezgotivkovi-rozraxunki-v-ukrajini-syagnuli-65-vid-zagalnoyisumi-nova-statistika-nbu-451157/>

23. NBU BankID system in 2025: user demand and trust are growing. URL: bank.gov.ua/ua/news/all/sistema-bankid-nbu-u-2025-rotsi-zrostaye-popit-ta-dovira-koristuvachiv

24. How Diia Digital Services Speed Up the Work of Banks: The Multi-Sharing Effect. Press Office of the Ministry of Digital Transformation. 06 Nov 2025. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/technologies/iak-tsyfrovi-servisy-diyi-pryskoriuiut-robotu-bankiv-efekt-multysherynhu>